

אוהד שאלתיאל

דגלים ריקים, 2001, דיפטיכון, טכניקה מעורבת, 110x80 ס"מ

כל אחד

בסדרה זו רוקנו הדגלים ממשמעויותיהם והפכו לחסרי-ערך כדגלים, אולם נשארו כבעלי ערך מבחינת הערכים הציוריים שלהם. ריקון הדגל מתכניו הערכיים הלאומיים על-ידי מחיקת המסמנים שלו, מביעה אכזבה עמוקה ואובדן זהות. ההקפדה היתרה על קפלי הבד וקמטיו יצרה פרדוקס בין סדר - לחוסר סדר ונסיון לשליטה במה שעומד לקרות ובמאיים על קיומנו. התמוססות הדגל גרמה, לפי האמן, לכמיהה מסוימת למקורות היהדות .

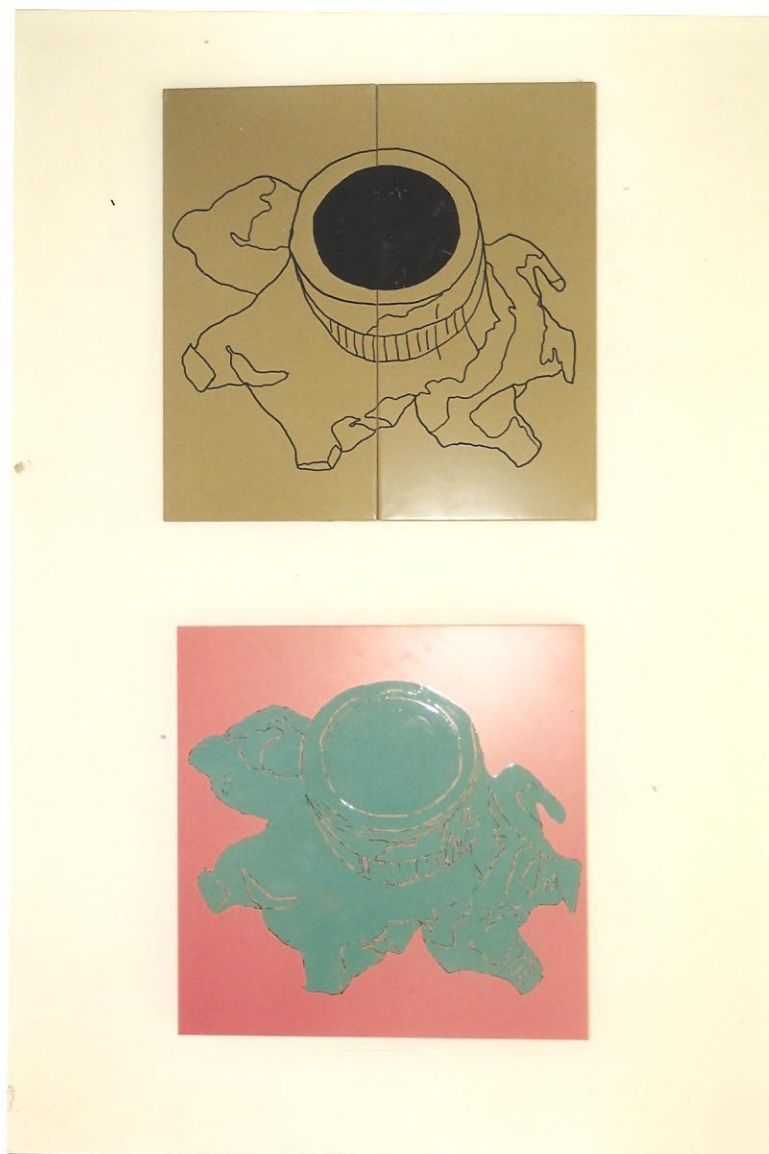

דורון יהלום

הכדור שהרג את רבין, 2004, עט סימון על מדף פח, 55x55x5 ס"מ

הכדור שהרג את רבין, 2004, עט סימון על מדף פח, 60x60x5 ס"מ

בעבודה זו רושם יהלום על-פי צילומי עיתונות של כדורים שהוצאו מגופו של רבין ז"ל. דימויים וויזואליים אלה הם תוצאה של התרחשות. הכדורים שנהפכו לפרחים הם בעלי דו-משמעות וקיימת בהם סתירה חזקה: משהו אלים נהפך למשהו עדין ויפה. מכאן עולה השאלה - האם שינוי המשמעות של האובייקט גורם בעליל להחלשת המשמעות המקורית?

גיורא ברגל

הצוללת "דקאר", 2001, שמן על בד, 100x150 ס"מ

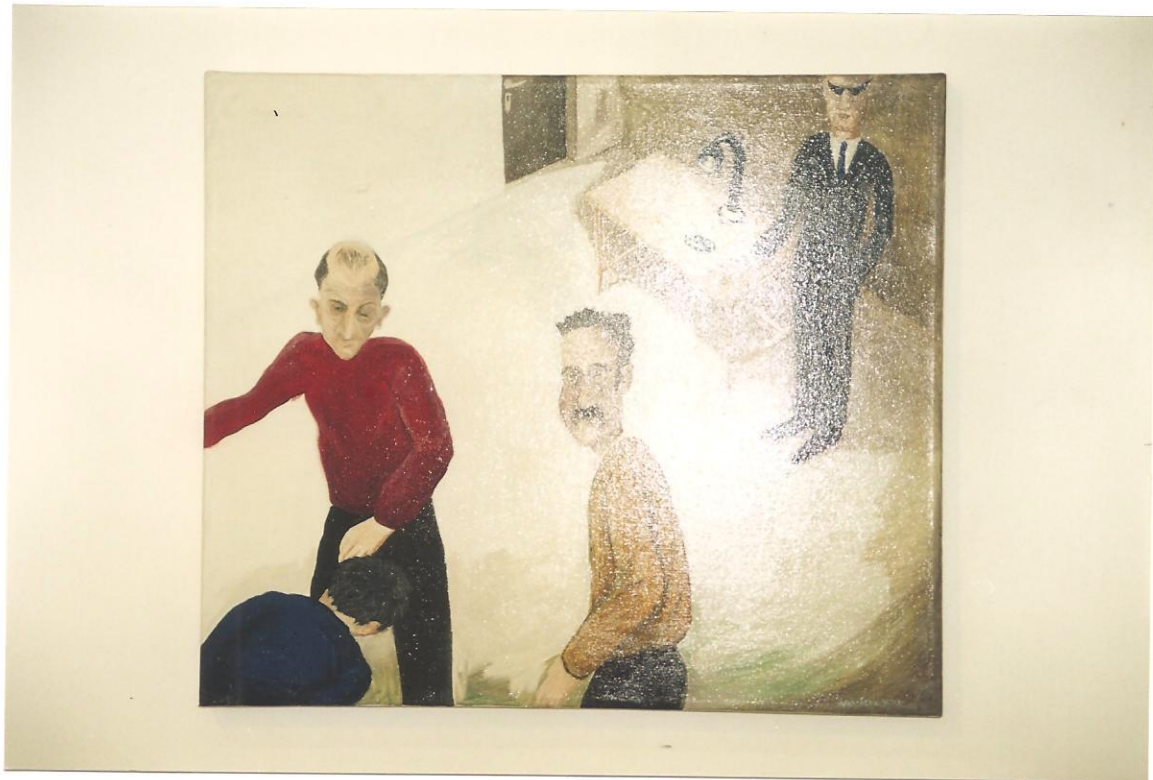
סיפור הצוללת שהפך למיתוס, מביע את ההערצה למיתוס הצבאי הלאומי ולמדיניות הצבאית הביטחונית ההכרחית בעלת האמצעים הטכנולוגיים הייחודיים והסודיים. סופה של הדקאר – סוף טראגי ועצוב, מסמל את חיינו כאומה שכולה וכאובה המבכה את מות חייליה שנהרגו בעת מילוי תפקידם והעוסקת בהעלאתם והפיכתם לגיבורים קדושים ונשגבים שפעלו בשם הזהות הלאומית.

גיורא ברגל

החקירה, 2001, שמן על בד, 60x70 ס"מ

עבודה זו עוסקת באחד ממאפייני הזהות הישראלית - הפער שבין הנראה לנגלה. מצד אחד - חוקרים שנראים "יורמים", מצד שני - חוקרי שב"כ קשוחים ואלימים. אנשים אלו היכולים להיות אנשי משפחה נהדרים, מסוגלים להיהפך בעבודה, מכורח הנסיבות, לאלימים וסדיסטיים. למרות שהם נתפסים כמשרתי העם, רוב האוכלוסייה איננה מעונינת לדעת בבירור או לראות את מעשיהם.

דינה שנהב

"הישראלי", 2005, קיסמי עץ, 100x100x220 ס"מ

בעבודה זו מתעסקת שנהב בפרובלמטיקת הדימוי העצמי של הישראלי: מוחצן מבחוץ, אולם רך מבפנים. דיוקנו של הישראלי מורכב מערב רב של תכונות, זיקות ותיאורים, בחלקם סותרים בלי קושי: גס - עדין נפש, חברותי - שונא זרים, מוכן להקרבה - סנטימנטאלי, פטריוט - מחוק עבר, גמלוני - מורכב, עממי ואפילו בהמי - תרבותי. בעבודה זו נוצר דיאלוג בין כוחניות לשבירות - הדמות גדולת הממדים, החזקה והשרירית צריכה למעשה תמיכה המעידה על שביריותה ושבירותה.

מירי נישרי

נמרוד, 2002, צילום מתוך סדרת ארץ יולדת, 50x60 ס"מ

עדי, 2002, צילום מתוך סדרת ארץ יולדת, 40x60 ס"מ

הולכת לישון עם חיילים בפה, 2002, צילום מתוך סדרת ארץ יולדת, 42x65 ס"מ

פרחי דם-המכבים המסמלים את הדפוס של הישראלי הגיבור שנהרג על קידוש אדמת המולדת, מופיעים בצילומי הילדים כעדות טראגית ליכול להתרחש במלחמה. הצילומים מושרשים בחרדה אימהית. ילדיה של נישרי הם חיילי העתיד. נישרי היא אם חרדה המעבדת את החרדה באמצעות סימולציה כמו מלחמתית ההופכת למשחק ילדים מחד ולמציאות מאידך. זהו ניבוי של קץ התמימות של הילדות.

מירי נישרי

זבובים ומגן דוד, 2002, שני צילומים מתוך סדרת ארץ יולדת,

30x45 ס"מ כל אחד

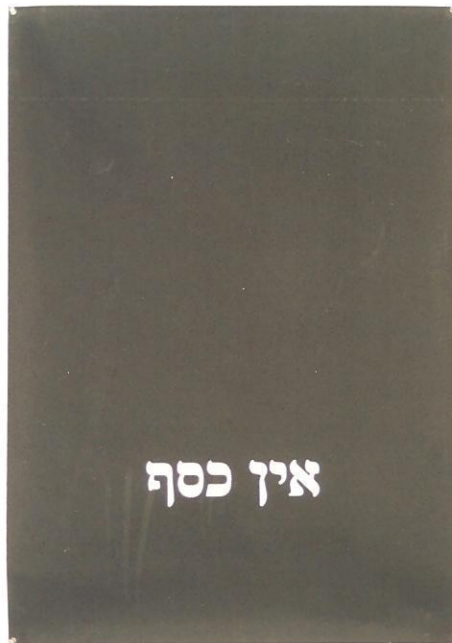
הזבובים – כמטאפורה למציאות הישראלית המתפוררת והנרקבת וכייצוג של הישראלי החדש רב-הפנים והאישיות המפוצלת, מוצגים על-ידי נישרי בצורה של מגן-דוד המוקף מארבעת צדדיו בפרחי דם המכבים – פרחים קטנים כטיפות הדם, המשמשים ביחד עם המגן-דוד כסמלי זכרון לאומיים שהתקלקלו ונרקבו.

בלו סמיון פיינרו

" אין כסף ", 2005, הדפסה על נייר, 70x100 ס"מ

בלו מציג את התשובה האולטימטיבית למצב של היום. זהו דיוקן קולקטיבי המסמל חרדות קיומיות וחוסר בטחון לגבי העתיד. מצב האוברדרפט מסמל את ישראל של השנים האחרונות ומשמש כגורם בהבניית הזהות הישראלית העכשווית.

גדעון גכטמן

חידודית מס.1, 1982-2002, טכניקה מעורבת, 155x155x90 ס"מ

העבודה חידודית (פירמידה) מבוססת על ארבעה צילומים של לוחות מודעות המיועדים לפרסום מודעות-אבל בעיר מגוריו של גכטמן, ראשון-לציון. על לוחות אלה הודבקו בשנת 1975 מודעות-אבל עצמיות המודיעות על פטירתו "ללא עת". הצילומים שוכפלו והודבקו על כל אחת מפאותיה המשולשות של החידודית בעלת הבסיס המרובע בעבודה זו נעשה שילוב בין החידודית – כמבנה גיאומטרי, המייצג בתרבויות קדומות את הנצחי והקבוע, ללוח מודעות-האבל העירוני, הזמני והמשתנה מדי יום. אופן הדבקת הצילומים על פאות החידודית נדבך על-גבי נדבך, באופן המאזכר בניה בלבנים, מבליט את הניגוד בין המבנה לפני השטח שלו

העבודה המונחת בסטודיו של גכטמן כבר למעלה מעשרים שנה ארוזה, בדרך-כלל, בניילון או בבד. לצורך הצגתה מחדש, החליט "לקבע" את מצב העבודה – ארוזה, עטופה ומוגנת מהסביבה. המארז החדש משכפל את פני-השטח של פאות החידודית באמצעות צילום דיגיטאלי על-גבי "שימשונית", כשהוא תפור ומותאם למידות וצורת הגוף מתחתיו. הקליפה החדשה מכסה ומגנה על הקליפה מתחתיה

פיליפ רנצר

" דגל ", 2004, אקריליק על בד, 15x20 ס"מ

זהותו הישראלית של רנצר מושתתת על שורשיו האירופים (רומניה). החברה הישראלית התהוותה כהומוגנית על-פי דוקטרינת כור-ההיתוך. זהותו הקולקטיבית של הישראלי, נבנתה על-גבי תרבויות פולקלוריסטיות המייצגות מכלול תכונות של קבוצות חברתיות רבות פנים, מורשות ומסורות. ברבות השנים הפכו אלה חלק ממערכת אחת.

רותי הלבִּיץ- כהן

" MILK AND HONEY AND MILK ", 2005, טכניקה מעורבת, 70x200 ס"מ

מצבות, 2005, טכניקה מעורבת, 100x140 ס"מ

ארץ זבת חלב ודבש הפכה לארץ של מצבות. חלק מהגדרת הישראליות היא תחושת השייכות שנובעת מהסטוריה רציפה של נוכחות פיזית בארץ. הציווי הטריטוריאלי וחדוות החזקה על המקום הפכו לצופן גלוי וסמוי לפענוח הזהות הישראלית ולכינונה. קידוש האדמה מלווה את מחזור החיים של אזרחי המדינה. עוד בטרם היוולדם יתוכנתו לעמוד באמות המידה של מגיני האדמה וטמוניה, ובמהלך חניכתם – להיות עפר מעפרה של הארץ. עבודתה של הלבִּיץ-כהן מתאפיינת במספר משמעויות: מצע העבודה העשוי שכבות שכבות מקביל לאופן בניית החומה – נדבך על גבי נדבך ומתקשר גם למבנה הפנימי של המצבות. שכבות החומר כמקבילות לשכבות החיים, מתקשרות להסטוריה של העם היהודי. חומרי היצירה – חומרי בניין – מתקשרים לחומרים המשמשים לבניית החומה והמצבות.

זמיר שץ

"בדד", וידאו, 2004, 23 ד.

בסרט אוטוביוגרפי מומצא זה, מעביר שץ ביקורת על החברה הקיבוצית ועל צורת החיים בה. הסרט משרטט סוג של אכזבה מהחברה בכלל ומהחברה הקיבוצית בפרט. שץ מחפש סיבות לזהותו כיום. הוא מדבר על שבר של בית ושבר של חלום. הבית כפיקציה, למעשה מעולם לא היה קיים. הגעגועים הם לחלום לא ממומש, חלום לתמימות, חלום לבית. עם זאת, יש בו ביקורת אנטי-לאומנית נגד אהבת המולדת המוגזמת, נגד הגזענות הקבוצתית ונגד צורת החינוך.

(תודה לארכיון של קיבוץ כינרת ולאיייל גולדשטיין – מוזיקה)

ורד אדיר

” THAT’S LIFE , 2004 , צילום על נייר, 60X90 ס”מ

” FROM WARSAW GETTO TO ABU-DIS GETTO , 2004 , צילום על נייר,

135X90 ס”מ

” I DID IT MY WAY, SHARON , 2004 , צילום על נייר, 60X90 ס”מ

על-גבי קטע מהחומה באבו-דיס נכתב בערבית " אלו החיים " וברוסית " שרון # שלום ", כמו על-גבי מצבה. זעקה, ייאוש או השלמה והכנעה, כנראה שניהם. מן העבודות עולות שאלות הקשורות לגבולות ההקשר הפוליטי של שייכות, דרכי ההבניה של זיכרון קולקטיבי ושל זהות חברתית, ומהו התפקיד שאלה ממלאים בהקשר של זכויות חברתיות וקהילתיות. קיימות סתירות ועמימויות שמקורן בהיעדר חפיפה בין אזרחות, זיקה לאומית- אתנית וגבול טריטוריאלי כמרכיבים של זהות.

"המצבה של אבו-דיס מנקזת לתוכה סוג של השלמה, שגם עם סגולה, קובר את האידיאלים שלו כשנהיה קצת קשה. אינדיווידואליזם היא הרבה פעמים מילה יפה ומצטדקת לאגואיזם צרוף, למיזנתרופיה", כך לפי דברי האמנית.

איתן קדמי

לקסיקון ציוני, 1987, רישום על בד, 20x20 ס"מ כ"א

הומור של ייאוש, אובדן של חלום מובעים כהתגלגלות אישית של האמן:

" סבא יוסף בא על חמור מפרס והתיישב עם סבתא רחל בנחלאות בירושלים
סבא שלמה וסבתא פרידה נולדו בצפת גם אבא וסבא שלהם נולדו בצפת
אני נולדתי ברמת אביב שהייתה אז שיכון עממי מעבר לירקון
יוסי המדריך בצופים דיבר בהתלהבות על התיישבות
במוצאי שבת רקדנו ריקודי עם בכיכר מלכי ישראל
רמת אביב הפכה לטלנובלה בלונדינית
יוסי הוא מנכ"ל שמן בחברת טלפון סלולרי
וכיכר עזובה עם אנדרטה מכוערת לשואה מתגעגעת לרבין."